

Czas Adwentu jest stosunkowo krótkim okresem i szybko nabiera kolorytu bożonarodzeniowego. Wieniec przechodzi w jakiś sposób w tak cenioną w naszych rodzinach choinkę. Postawić można pytanie o główny akcent związany z omawianym wieńcem. Czy preferować pobłogosławienie w kościele, czy dawać pierwszeństwo temu obrzędowi w rodzinie? Czy dokonywanie błogosławienia w rodzinie połączone z rozmową z dziećmi, z wyjaśnieniem czytanego słowa jak i symboliki wieńca, ze śpiewem pieśni adwentowych, nie stanowiłoby elementu pogłębienia życia religijnego rodzin? „Celebransem” byłby ojciec rodziny. Nie wyklucza to dokonywania tego obrzędu przez kapłanów. Byłaby to po prostu kolęda. W moim osobistym przekonaniu dawałbym pierwszeństwo pogłębieniu przeżycia Adwentu poprzez „gromadzenie” rodziny wokół wieńca adwentowego. Byłby to równocześnie powrót do historycznych wzorców takiego przeżywania Adwentu.

Poznań—Warszawa

KS. BOGUSŁAW NADOLSKI TChr.

S P R A W O Z D A N I A I W I A D O M O Ś C I

Ks. Stanisław Pisarek

46. ZJAZD STUDIORUM NOVI TESTAMENTI SOCIETATIS (1991)

W dniach od 29 lipca do 2 sierpnia 1991 r. w miejscowości Bethel koło Bielefeld, w Niemczech, miał miejsce 46. zjazd Studiorum Novi Testamenti Societatis (46th General Meeting SNTS). Gospodarzem dorocznego zgromadzenia biblistów SNTS była ewangelicka Wyższa Szkoła Kościelna (Kirchliche Hochschule) w Bethel, które dzisiaj jest dzielnicą miasta Bielefeld. Jest to bardzo ważne centrum życia religijnego luteranów w Niemczech, którego ideatorem i twórcą był pastor-filantrop Friedrich von Bodelschwingh (zm. 1910). Połączenie w jednym miejscu instytucji charytatywnych z kompleksem szkół — wiele instytucji nosi biblijne nazwy, np. Sarepta, Bethlehem, Nazareth — miało na celu wewnętrzną odnowę Kościoła ewangelickiego w Niemczech. Temu celowi zdaje się Bethel służyć także dzisiaj przez kontynuację akcji charytatywnej i formację dużej części duchownych protestanckich.

W mitingu uczestniczyło 248 biblistów, w tym dwóch z Polski (Bp Jan Szlaga i niżej podpisany). Do SNTS należy około 900 osób, reprezentujących biblistkę Nowego Testamentu z wszystkich kontynentów i ze znaczących Kościołów i wyznań chrześcijańskich. Spotkania członków SNTS odbywają się co roku w wybranym uprzednio miejscu. Na rok 1992 wybrano Madryt (rocznica odkrycia Ameryki ?), 1993 — Chicago, 1994 — Edinburgh. Z aplauzem została przyjęta w Bethel propozycja biblistów (husytów) z Cze-

cho-Słowacji, aby 50. zjazd SNTS w 1995 r. odbył się w Pradze: stolica Czech wygrała zdecydowanie konkurencję z Kopenhagą.

Główne problemy wysunięte na tegorocznym zjeździe znalazły wyraz w referatach wygłoszonych na plenum: „Chrześcijaństwo bez Jezusa Chrystusa?” (aktualny prezydent SNTS — E. Trocmé); „Syn Człowieczy w pierwszym stuleciu judaizmu” (J.J. Collins); „Jan Chrzcziciel i Jezus w Mk 1,1-15. Markowa redakcja źródła Q?” (J. Lambrecht); „Dyspozycja (dispositio) retoryki greckiej w listach Pawłowych. Propozycja odnośnie do metody (J.-N. Aletti); „W sprawie chronologii Pawłowej” (A. Suhl — zdarzenie pod Damazkiem już w roku 30 po Chr., zgromadzenie w Jerozolimie w latach 43—44, aresztowanie Pawła w roku 56?); „Teolog jako prorok. W sprawie funkcji mowy prorockiej w dyskursie teologicznym Pawła” (H. Merklein); „Rozumienie Kościoła u św. Mateusza w zwierciadle jego przypowieści” (J. Roolff). W komunikatach (*short papers* — tu trzeba było wybierać, bo były wygłaszane równocześnie w dwóch oddzielnych salach) przeważały kwestie związane z Ewangeliami: „Królestwo Boże” (J.C. O'Neill); „Międzynarodowy projekt dotyczący źródła Q” (J.M. Robinson); „Tradycje targumiczne w Nowym Testamencie” (B.D. Chilton); jeden odnosił się do św. Pawła: „Ignorancja czy też błędne zrozumienie? Problem Pawła w 1 Kor” (N.M. Watson). Dwa spośród podanych w programie *short papers* nie zostały wygłoszone, choć będą zapewne opublikowane w periodyku SNTS „New Testament Studies”: „Triumfalny wjazd? Funkcja akłamacji u Marka 11,9-10” (R.A. Guelich, zmarł); „Derash o Kainie i Ablu w 1 J oraz sytuacja Wspólnoty Janowej” (Muñoz León, nieobecny).

Prace zjazdu dokonywały się w grupach seminaryjnych, których było piętnaście. Uczestniczyłem w seminarium IX. kończącym w trzecim roku studium problematyki: „Paweł i wspólnota”. Prowadzili je J. Lambrecht z Leuven w Belgii i J. Reumann z Filadelfii w USA. Uczestników było dwunastu. Dyskusja (razem z przedłożeniem dwie pełne godziny) toczyła się wokół referatów, które każdy uczestnik otrzymał na piśmie: „Wspólnota potrzebująca pojednania według 2 Kor 5,11-21” (K. Kertelge); „Przymierze i Kościół w Ga 3 i 4” (J. Louis Martyn); „W kwestii rozróżniania duchów u Pawła” (J.S. Vos). Aczkolwiek na spotkaniach SNTS nie podaje się ani narodowości, ani przynależności wyznaniowej ich uczestników, to jednak w wystąpieniach ujawniała się tożsamość referentów i dyskutantów, np. na seminarium w grupie IX: katolickość i potrzeba pojednania z innymi u pierwszego (Niemiec, katolik), wrażliwość na pluralizm religijny i na problematykę stosunków chrześcijańsko-żydowskich u drugiego (Amerykanin, protestant) oraz subiektywizm i indywidualizm protestancki u trzeciego (Holender, protestant). Prezydentem elektem na rok (1992/93) został amerykański jezuita: Joseph A. Fitzmyer, znany jako współwydawca komentarza do całej Biblii: *The New Jerome Biblical Commentary*, 1990².

Katowice

KS. STANISŁAW PISAREK

Ks. Ryszard Kempik SDB

„BIBLIA I EWANGELIZACJA MŁODZIEŻY” — BIBLIJNE SPOTKANIE SALEZJAŃSKIE W LYONIE (1991)

W dniach 26—31 sierpnia 1991 r. spotkali się w Lyonie członkowie Biblijnego Stowarzyszenia Salezjańskiego (Associazione Biblica Salesiana = ABS), które jest od 1983 r. stałym organem promocji i koordynacji działalności biblijnej Zgromadzenia Salezjańskiego. Na spotkanie przybyło 28 członków ABS z Europy, w tym 3 z Polski. Tematyka